

Концепція запровадження системи енергетичного менеджменту у м. Новгородівка

I. Загальна частина

Видатки на придбання енергоносіїв у структурі бюджету невпинно зростають внаслідок національних та світових тенденцій до підвищення цін на енергоресурси. Сьогодні ці витрати впевнено займають 11-12 % у видатках бюджетного сектора м. Новгородівка. Придбані містом енергоресурси споживаються будівлями, які знаходяться на балансі бюджетних установ закладів. Частина цих ресурсів використовується нерационально через застарілі технології, низьку якість експлуатації будівель та енергетичного обладнання.

Реалізація стратегії розвитку міської інфраструктури, соціальної сфери міста та міських фінансів потребує вирішення питань використання енергетичних ресурсів у місті на засадах професійного управління та принципах сталого розвитку.

Досвід європейських країн щодо впровадження та функціонування системи енергетичного менеджменту, активно вивчається спеціалістами українських міст, спеціалізованими інституціями та громадськими структурами. В залежності від можливостей громади, вони впроваджуються і дають свої результати. Тому ознайомившись з досвідом європейських та українських міст, вирішено в місті Новгородівка також запровадити систему енергетичного менеджменту.

II. Існуючий стан управління енергоресурсами в м. Новгородівка

Система енергетичного менеджменту - частина загальної системи управління бюджетним та комунальним секторами міста, що забезпечує раціональне використання енергетичних ресурсів у процесі забезпечення потреб міста необхідними енергетичними послугами. Цей вид управлінської діяльності спирається на політику міської ради в питаннях використання енергоресурсів, має власні цілі та завдання, кадрове та інформаційне забезпечення, особливі процедури планування, впровадження, оцінки діяльності у сфері енергокористування.

Сучасні технологічні можливості енергоефективного поліпшення будівель і систем бюджетних установ, організацій та комунальних підприємств м. Новгородівка, зокрема регулювання споживання енергоресурсів в залежності від обсягу завдань та функцій, використовується не в достатній мірі. Роботи з розробки та впровадження заходів з енергозбереження носять спонтанний

характер. Міський бюджет виступає практично єдиним джерелом реалізації проектів з енергозбереження в інфраструктурі міста.

За присутності чіткої інформації щодо обсягів енергоспоживання та факторів, які суттєво впливають на споживання енергії, можливо оцінити ефективність використання енергії по кожному конкретному об'єкті. Саме тому у період стрімкого зростання цін на енергоносії в Україні чи не єдиною можливістю стабілізації енергетичного ринку через управлінські рішення стало введення обмежень на споживання енергії (лімітування). Цей підхід дозволив, з одного боку, зменшити споживання енергії (у тому числі за рахунок усунення марнотратства), але з іншого боку, призвів до погіршення якості основних енергомістких послуг (теплопостачання, освітлення, водопостачання). Тому лімітування енергоносіїв можна розглядати лише як тимчасовий захід на шляху до вирішення проблеми управління енергоспоживанням.

Присутність фахівців, оперативних даних про енерговикористання в бюджеті, інформаційних та фінансових інструментів створює можливість планування енергоощадної діяльності, інвестування в енергоощадні проекти і подальшу експлуатацію модернізованих об'єктів.

Реалізація енергоефективних проектів у бюджетних установах (таких, як: капітальний ремонт покрівель, систем теплопостачання, заміна вікон та ін.) дає можливість заощаджувати значні обсяги енергоресурсів, але при цьому проблеми організаційно-управлінського та технічного характеру залишаються невирішеними.

III. Мета і основне завдання Концепції

Метою Концепції є визначення стратегії формування професійних управлінських механізмів та прийняття рішень в сфері споживання енергоносіїв, які у перспективі забезпечать для м. Новогродівка:

- 1) оптимізацію структури споживання енергоресурсів;
- 2) раціональне використання бюджетних коштів на придбання енергоресурсів;
- 3) покращення якості надання енергетичних послуг та можливостей для їх регулювання;
- 4) налагодження енергоефективної експлуатації споруд, будівель, житлових будинків;
- 5) скорочення викидів CO₂, розвиток екологічно орієнтованої економіки, підвищення якості життя;
- 6) формування ощадливої поведінки споживачів енергетичних послуг;
- 7) запровадження системи економічного стимулювання енергозберігаючих заходів в бюджетних установах, організаціях та комунальних підприємствах;
- 8) залучення інвестицій у процеси технологічної та енергоефективної модернізації інфраструктури міста.

Основним завданням Концепції є вибір організаційно-управлінських та технологічних підходів, на підставі яких мають бути визначені пріоритети міста у цих питаннях і розроблена модель системи енергетичного менеджменту для бюджетної сфери м. Новогродівка.

IV. Концептуальна модель створення системи енергоменеджменту для м. Новогродівка

Для м. Новогродівка пропонується скористатись набутим досвідом пілотних міст у процесі реалізації демонстраційних проектів зі створення комп'ютеризованої системи управління енерговикористанням для бюджетної сфери, та міст, які мають розвинену систему управління споживанням енергії. Пропоновані новації в системі управління мають забезпечити цілісність процесів управління споживанням енергоресурсів і поєднати їх з традиційними видами управлінської діяльності.

Система управління енерговикористанням для м. Новогродівка має поєднати в собі увесь спектр завдань, які стосуються контролю за енергоспоживанням та умовами комфорту, планування видатків на придбання енергоресурсів, ефективної експлуатації будівель, енергоефективного проектування, будівництва та реконструкції об'єктів, залучення інвестицій.

Реалізація запропонованої концепції дозволить створити в м. Новогродівка сучасну систему управління енерговикористанням для бюджетних установ, яка містить наступне:

- 1) сформовану цілісну міську політику управління використанням енергії на засадах сталого розвитку;
- 2) створену спеціалізовану ланку з енергоменеджменту в системі управління містом, спроможну розробляти і втілювати у життя подібну політику;
- 3) до роботи в інфраструктурі міста залучені спеціалісти з досвідом теорії і практики енергоменеджменту;
- 4) створену електронну базу даних про об'єкти енергоспоживання, засобів для оперативного збору та аналізу даних про споживання енергії на кожному конкретному об'єкті та фактори, які суттєво впливають на це споживання;
- 5) створену систему контролю та звітності у питаннях ефективності використання енергії;
- 6) розроблений механізм мотивування енергоощадної поведінки персоналу та споживачів.

Додаток № 2
до рішення
Новгородівської міської ради
від _____ № _____

План
розвитку потенціалу міста Новгородівка
для забезпечення сталого енергетичного розвитку місцевої громади

№	Завдання	Очікуваний результат	Термін виконання
1.	Адаптувати організаційно-управлінську структуру міської ради під вирішення завдань, пов'язаних з розробкою міської енергетичної політики та здійснення функцій стратегічного та оперативного управління енергетичними процесами у комунальному майні	Система енергоменеджменту в управлінні містом розроблена, впроваджена та діє.	виконано
2.	Проводити постійну роботу з кадрами, спроможними кваліфіковано виконувати функції енергоменеджменту на містах	Міський енергоменеджер, інші посадові особи виконкому та бюджетних установ, які включені в міську систему енергоменеджменту, навчені та забезпечені необхідними інструментами і даними для кваліфікованого прийняття рішень і своєчасного виконання робіт з енергоменеджменту	роботу проводити постійно
3.	Створити електронну базу даних для налагодження оперативного контролю за використанням енергоресурсів, придбаних за бюджетні кошти та розпочати моніторинг енергоносіїв	Створені електронні бази даних, що відображають стан споживання усіх енергоресурсів на всіх підпорядкованих об'єктах. Алгоритми дії, які дозволяють контролювати ефективність використання енергоресурсів. Система моніторингу в управлінні міського господарства міської ради розроблена, впроваджена та діє	виконано у 2017 році
4.	Розробити та впровадити місцеву Програму з енергоефективності та енергозбереження, що забезпечить енергоефективну експлуатацію та модернізацію бюджетних будівель та закладів у наступному році з використанням усіх наявних можливостей та ресурсів	Програма енергоефективності та енергозбереження по бюджетним об'єктам та формування енергозберігаючої поведінки користувачів цих об'єктів, розроблена та схвалена міською радою, її виконання контролюється міським головою щомісячно	січень 2019 року

5.	Забезпечити необхідною інформацією, консультаціями та супроводом енергоменеджера міста у процесі написання плану дій зі сталого енергетичного розвитку міста на тривалу перспективу	Відповідно до можливостей підбрано консультанта Асоціації енергоефективних міст України і/або зовнішнього консультанта для супроводу процесу написання плану дій зі сталого енергетичного розвитку міста на тривалу перспективу	січень 2019 – липень 2020 року
6.	Розробити у місті публічну кампанію з підвищення рівня обізнаності громадськості у питаннях розробки та реалізації міської політики сталого енергетичного розвитку	Реалізувати у місті публічну кампанію з підвищення рівня обізнаності громадськості у питаннях розробки та реалізації міської політики сталого енергетичного розвитку	липень 2019 року – серпень 2019 року
7.	Сприяти пошуку можливостей для залучення зовнішніх інвестицій під проектні ідеї, що будуть напрацьовані міським енергоменеджером та іншими фахівцями в ході виконання даного проекту	Сформовано перелік проектних ідей з метою вдосконалення стану енергетичного розвитку міста та список потенційних фінансових інституцій, що можуть виділити кошти на їх реалізацію.	жовтень 2019 року

Секретар міської ради

К. І. Мусейко